

KARTA KURSU

Nazwa	Dobrostan zwierząt
Nazwa w j. ang.	Animal Welfare

Koordynator	dr hab. Marcin Urbaniak prof. UP	Zespół dydaktyczny
Semestr studiów	I	
Punktacja ECTS*	5	

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs ma na celu historyczne oraz problemowe omówienie pojęcia dobrostanu zwierząt. Uczestnik kursu nabywa podstawową wiedzę dotyczącą społecznych, politycznych i prawnych źródeł powstania pojęcia dobrostanu i jego ewolucji. Omawia historię badań nad dobrostanem kolejnych grup zwierząt, zgodnie z zachodnioeuropejskim rozwojem koncepcji. Określa pozycję człowieka jako użytkownika i beneficjenta eksploatacji zwierząt. Omawia podstawowe narzędzia oceny i weryfikacji warunków dobrostanowych. Posługuje się terminologią naukową w opisie repertuaru naturalnych zachowań gatunków. Przedstawia różne strategie określania i definiowania dobrostanu. Nabywa umiejętność właściwej interpretacji stanów psychicznych i fizycznych wybranych osobników pozaludzkich. Kurs prowadzony jest w języku polskim.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	Student opisuje podstawowe zagadnienia, dotyczące problematyki dobrostanowej.	K_W01
	Student zna główne problemy, stanowiska i argumenty, jakie pojawiają się we współczesnym dyskursie dot. problematyki dobrostanowej zwierząt.	K_W01, K_W02
	Posiada podstawową wiedzę z zakresu etologii poznawczej i zoopsychologii, dotyczącą funkcji, struktur oraz zdolności poznawczych odmiennych gatunków organizmów.	K_W04
	Rozumie ograniczenia i możliwości kognitywnych aspektów wykorzystania systemów przetwarzania informacji.	K_W05
	Ma wiedzę dotyczącą działalności dydaktycznej, naukowej i wdrożeniowej, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki dobrostanowej, związanej z prowadzeniem badań z zaangażowaniem ludzi i zwierząt.	K_W06

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	Student potrafi analizować argumenty występujące w bieżących teoriach dobrostanowych, wraz z poprawnym wyciąganiem wniosków oraz przyjmowaniem założeń.	K_U01
	Potrafi zaplanować i przeprowadzić, zgodnie z wymogami etycznymi, podstawowe eksperymenty i pomiary dotyczące badania stopnia dobrostanu (zwierząt dzikich i gospodarskich); potrafi posługiwać się stosowną nomenklaturą naukową.	K_U02
	Potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu etologii poznawczej i zoopsychologii, a także posługiwać się właściwymi metodami wartościowania wyników badań empirycznych.	K_U04
	Student potrafi krytycznie analizować argumenty dobrostanowe, występujące w zootechnice, weterynarii i behawiorystyce, wraz z poprawnym wyciąganiem wniosków oraz przyjmowaniem założeń.	K_U05
	Student potrafi uzasadniać własne, przyjmowane stanowisko w dyskusji o gatunkowych etogramach i potrzebach dobrostanowych zwierząt.	K_U06

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	Student potrafi konfrontować swoje poglądy w grupie.	K_K01, K_K03
	Dbą o precyzyjne i racjonalne formułowanie własnego, autorskiego stanowiska wraz z przekonaniem, a także dbają o ich logiczne uargumentowanie.	K_K01
	Monitoruje i ewoluuje własną pracę oraz zakres posiadanej wiedzy i umiejętności, zaś w realizacji zadań zawodowych wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu dobrostanu i teorii etologicznych.	K_K01
	Student dąży do uzasadnienia własnego racjonalnego przekonania, respektując postawy i poglądy innych dyskutantów.	K_K02
	Rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego. Jest świadomy posiadanych kompetencji zoopsychologicznych.	K_K02
	Student jest przekonany o konieczności stosowania się do zasad etyki zawodowej; podejmuje decyzje w sposób odpowiedzialny, jest świadom konsekwencji społecznych swoich działań.	K_K03

		Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	30			30								

Opis metod prowadzenia zajęć

Tradycyjny wykład urozmaicony multimedialną prezentacją oraz krytyczną analizą tekstów źródłowych, wraz z dyskusją wokół treści tam zawartych.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X				X	
W02							X	X				X	
W04							X	X				X	
W05							X	X				X	
W06							X	X				X	
U01							X	X				X	
U02							X	X				X	
K01							X	X				X	
K02							X	X				X	
...							X	X				X	

Kryteria oceny	OCENA DOSTATECZNA:
	OCENA DOBRA:
	OCENA BARDZO DOBRA:

Efekty kształcenia	Na ocenę 2 student:	Na ocenę 3 student:	Na ocenę 4 student:	Na ocenę 5 student:
Wiedza	NIE potrafi wyjaśnić terminów, zdefiniować pojęć i omówić problemów dobrostanowych.	w 55 % potrafi wyjaśnić terminy, zdefiniować pojęcia i omówić problemy dobrostanowe.	w 75 % potrafi wyjaśnić terminy, zdefiniować pojęcia i omówić problemy dobrostanowe.	w 90 % potrafi wyjaśnić terminy, zdefiniować pojęcia i omówić problemy dobrostanowe.
Umiejętności	NIE potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu dobrostanu; NIE potrafi zająć własnego stanowiska, argumentować i dyskutować.	W 55 % potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu dobrostanu; potrafi zająć własne stanowisko, argumentować i dyskutować.	W 75 % potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu dobrostanu; potrafi zająć własne stanowisko, argumentować i dyskutować.	W 90 % potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu dobrostanu; potrafi zająć własne stanowisko, argumentować i dyskutować.
Kompetencje społeczne	NIE potrafi być gotowy do zrozumienia zagadnienia/ problemu	być nieustannie gotowy do zrozumienia zagadnienia/ problemu	być nieustannie gotowy do zrozumienia zagadnienia/ problemu	być nieustannie gotowy do zrozumienia zagadnienia/ problemu

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Początki pojęcia: Humphrey Primatt, Richard Martin, Darwin i „Wyraz uczuć u zwierząt”.
2. Charles W. Hume, D. Hebb, koncepcja 3R Russella i Burcha, wzbogacanie środowiska.
3. Ruth Harrison i *Animal Machines*, Komisja F. Brambella i zasada 5 Wolności.
4. Współczesne ujęcia dobrostanu: Broom, Dawkins, Mellor, Bekoff.
5. Efekty braku dobrostanu: stereotypie, autoagresja, wyuczona bezradność i inne zaburzenia.
6. Metody i narzędzia oceny dobrostanu, pojęcie potrzeby i etogram gatunkowy.
7. Dobrostan zwierząt laboratoryjnych.
8. Dobrostan zwierząt towarzyszących.
9. Dobrostan zwierząt gospodarskich i hodowlanych.
10. Dobrostan zwierząt dzikich w kontekście gospodarki łowieckiej
11. Dobrostan zwierząt w ogrodach zoologicznych, menażeriach i papugarniach

Wykaz literatury podstawowej

Donald Griffin, „Umysły zwierząt”, GWP, Gdańsk 2004.
 David DeGrazia, „Prawa zwierząt”, Nomos, Kraków 2018.
 Józef Szarek (red.), „Zwierzęta laboratoryjne”, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego.
 Tomasz Pietrzykowski, „Spór o prawa zwierząt”, Sonia Draga, Katowice 2000.
 Philip Lymbery, „Farmagedon”, wyd. Vivante, 2016.
 James Serpell, „W towarzystwie zwierząt”, PIW, Warszawa 1996.
 Sabine Schroll, „Zaburzenia zachowania kotów”, wyd. Edra,
 Turid Rugaas, „Sygnały uspokajające”, wyd. Galaktyka.

Wykaz literatury uzupełniającej

Sharon Dijksma, Christian Schmidt, *Declaration on Animal Welfare*, 2014.
 Marcin Urbaniak, „O przyrodniczo-społecznej szkodliwości praktyk łowieckich”, w: *Filozofia i Nauka* 8/2020.
 Jane Goodall, „Przez dziurkę od klucza”, Prószyński i S-ka, Warszawa 1997.
 Barbara J. King, „Osobowość na talerzu”, wyd. WAB.
 Marc Bekoff, „Manifest zwierząt”, wyd. Marginesy.
 Dariusz Gzyra, „Dziękuję za świńskie oczy”, wyd. Krytyki Politycznej, Warszawa.
 Peter Singer, „Wyzwolenie zwierząt”, PIW, Warszawa.
 Volker Arzt, *Czy zwierzęta mają świadomość?*, Bertelsmann Media, Warszawa 2001.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		60
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5